

Список використаних джерел

1. Неджеря В. І. Ризики страхового шахрайства та методи боротьби з ними. *Ефективна економіка*. 2020. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7742> (дата звернення: 14.03.2023). DOI: [10.32702/2307-2105-2020.3.150](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.3.150)
2. Микитенко Я. В., Фоміна В. С. Страхове шахрайство в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 2. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7673> (дата звернення: 14.03.2023). DOI: [10.32702/2307-2105-2020.2.151](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.2.151)
3. Конкурентоспроможність страхового ринку України в умовах активізації глобалізаційних процесів: колективна монографія. Матеріали праць наукової групи і науковою редакцією д-ра екон. наук, проф. Л. В. Шірінян. Видавництво Ліра. 2020. 404 с.
4. Статистика ринку страхування України. URL: <https://forinsurer.com/stat> (дата звернення: 14.03.2023)

УДК: 005.336.1:658.11

ПЕТРЕНКО М.С., ДЕМЧАК С.А., здобувачі

Науковий керівник – **ХАХУЛА Л.П.**, канд. пед. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

У статті розглянуто питання особливостей управління діяльністю підприємств щодо організаційних засад формування системи управління їх розвитком. Встановлено, що управління ефективністю діяльності підприємства необхідно розглядати як систему, яка складається з певної кількості елементів, а досягати успіху вона може лише за умов скоординованих дій її складових, правильно обраних методів управління, програми мотивацій та механізму управління ефективністю діяльності підприємства.

Ключові слова: управління, розвиток, ефективність діяльності, методи управління.

На сучасному етапі, в умовах інтеграції України до міжнародного господарського комплексу, особливо з урахуванням нинішніх, турбулентних процесів, виникає низка нових завдань, вирішення яких неможливе з використанням старих методів і підходів до управління ефективністю діяльності підприємств. В умовах розвитку ринкових відносин економічна діяльність підприємства, яка спрямована на нарощування конкурентних переваг і забезпечення з їх допомогою стійкості своїх позицій, значною мірою залежить від своєчасного, правильного управління ефективністю їх діяльності.

Управління ефективністю діяльності підприємства необхідно розглядати як систему, яка складається з певної кількості елементів, а досягати успіху вона може лише за умов скоординованих дій її складових, правильно обраних методів управління, програми мотивацій та механізму управління ефективністю діяльності підприємства.

При цьому підприємство розглядається як відкрита система, яка взаємодіє із зовнішнім середовищем, залежить від нього та використовує ці взаємозв'язки з максимальною користю для себе. Разом з тим, всередині самого підприємства відбуваються процеси виробництва, організації збуту, технічного оновлення, навчання персоналу та цілого ряду інших функцій. Всі вони спрямовані на

виробництво вихідного продукту або надання послуги, які створюються для задоволення потреб ринку. Для досягнення поставлених цілей на підприємстві слід розподілити виконувані функції між окремими складовими системи: виробничими і невиробничими підрозділами (цехами, відділами, дільницями, заводами), окремими працівниками всередині них, а також забезпечити координацію їх діяльності. Цим займається керівник підприємства та управлінці (менеджери) різних рівнів. Останні і виконують функції координації роботи усіх підрозділів підприємства. Управління підприємством є діяльністю, спрямованою на ефективне його функціонування і досягнення поставленої мети через використання засобів і методів впливу на усі процеси всередині нього, координацію роботи структурних підрозділів та персоналу.

Завдання управління підприємством – забезпечити скоординовану діяльність його підрозділів, а також координацію роботи підприємства з елементами зовнішнього середовища. Особливе місце управління в ринковій економіці обумовлене тим, що саме воно повинно забезпечити зв'язок, інтеграцію економічних процесів на підприємстві. Наприклад, інтересів його власника щодо одержання доходу, забезпечення потенційних можливостей для майбутнього розвитку; інтересів працівників підприємства щодо належного рівня оплати праці, соціального захисту, створення умов для відпочинку та всебічного розвитку. Управління підприємством пов'язує воедино його внутрішні резерви і зовнішнє середовище, найбільш суттєвими компонентами якого є державне регулювання економіки, конкуренція, стан соціального середовища тощо.

Управління в такому випадку посилює можливості підприємства адаптуватись до середовища, підвищує його конкурентоспроможність.

Також слід зазначити, що управління ефективністю діяльності в момент кризи, коли перед багатьма підприємствами постала задача виживання, виконує дуже важливу функцію, оскільки визначає форму відносин із зовнішнім середовищем, формує методологію його системи і реалізує власне процес управління. Тому забезпечення ефективності діяльності – є однією з головних завдань будь-якого підприємства. У сучасних умовах господарювання виконання цього завдання ускладнюється через вплив безлічі зовнішніх та внутрішніх факторів, що сприяють зростанню витрат та скороченню доходів підприємств. Керівництво підприємств потребує надійних методів та інструментів задля протистояння цим негативним факторам. Тому, враховуючи важливість забезпечення ефективності для підприємств, виникає потреба в уточненні, систематизації та формулюванні основних принципів управління ефективністю діяльності підприємства, а також формуванні методології системи управління ефективністю діяльності підприємства, удосконалення методів, механізмів управління та програми мотивацій.

Отже, управління ефективністю діяльності підприємства – це інтегрований підхід менеджменту, що об'єднує різні напрями діяльності підприємства, включаючи стратегію, управління персоналом, операційний менеджмент, планування, аналіз, облік та контроль, відповідні методи, моделі, системи та програмне забезпечення задля забезпечення сталого зростання ефективності

діяльності підприємства. Управління ефективністю інтегровано в усі аспекти управління організацією та процеси прийняття рішень, поєднавши усі напрями діяльності організації, так, щоб він був орієнтований на досягнення найкращих результатів.

Список використаних джерел

1. Головенко А. В. Підвищення ефективності діяльності підприємства як результат ефективного управління [Електронний ресурс] / А. В. Головенко. – Режим доступу : <http://conference.spkneu.org/2012/12/golovenko-o/>
2. Кобелев В. Н. Шляхи підвищення економічної ефективності підприємства / В. Н. Кобелев, І. Ю. Мірошніченко // Вісник НТУ «ХП». 2015. № 60. С. 73-77.
3. Кожушко Л.Ф. Менеджмент організацій: теорія та практика: навч. посіб. / Л.Ф. Кожушко, Т.О. Кузнецова. Рівне: НУВГП, 2016. 396 с.

УДК: 332.1:352/354

ПИЛИПЕНКО Н.О., магістрантка

Науковий керівник – **ЗАБОЛОТНИЙ В.С.**, канд. екон.наук.

Білоцерківський національний аграрний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТІВ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

У дослідженні розглядаються теоретико-методичні та практичні аспекти формування бюджетів територіальних громад та обґрунтовано напрямки вдосконалення порядку їх формування в умовах війни.

Ключові слова: об'єднана територіальна громада, бюджет об'єднаної територіальної громади, доходи ОТГ.

Центральною ланкою в бюджетній системі України є місцеві та регіональні бюджети а також бюджети територіальних громад, в яких зосереджується значна частка фінансових ресурсів країни в цілому. Місцевий бюджет – це план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення функцій та повноважень місцевого самоврядування Отже, формування місцевого бюджету є одним з найважливіших питань для новоствореної ОТГ. [15]

Бюджетний кодекс України дає чітке визначення поняття «місцевий бюджет»: це бюджет Автономної Республіки Крим, обласні, районні бюджети та бюджети територіальних органів місцевого самоврядування.

Головними принципами функціонування місцевих бюджетів є: розподіл функцій і повноважень, автономність, зростання власних та закріплених доходів, ефективне використання наявних ресурсів, гласність та прозорість.

Процес децентралізації влади в Україні розпочався з прийняттям Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [16], що сприяло формуванню місцевого самоврядування на базовому рівні.

Результатом фінансової децентралізації стало отримання органами місцевого самоврядування фінансової незалежності у формуванні та виконанні своїх